

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marțea, Joi și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.
Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.
Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la
Administrațiunea tipografiei arhiepiscopale Sibiu, strada Măcelarilor 47
Correspondențele sînt a se adresa la:
Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.
Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERTIUNILE

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori 15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru
se-oare publicare.

Revista politică.

Sibiu, în 15 Iulie.

„Agramer Zeitung“ a publicat în zilele acestea un articol intitulat: „Grosskroatische Tendenzen“ (Tendențele unei Croații mari.) Articolul era îndreptat în contra dualismului. Nu atât articolul, cât foaia în care s'a tipărit, a cauzat senzațiune, mai cu samă în cercurile politice din Budapesta. Primul dintre oficioasele budapestane s'a și folosit de ocaziune. „Nemzet“ întreabă într'un articol: ce vreau croații? și apoi răspunde tot „Nemzet“ însuși, că croații vor se schimbe raporturile teritoriale ale monarhiei. Vor să deslipească de cătră Austria trei provincii și să anecteze Bosnia și dela Ungaria vor să ia Croația și Slavonia. Pentru că, dice „Nemzet“, pun pe Croația mare pe aceeași treaptă, pe care este Ungaria și ca atare n'ar mai încăpea în cadrul regatului unguresc. Va să dică ei (croații) pretind, ca sub numele „Croației mari“ se constituie un stat de mărime jumătate Ungariei, și spre sfârșitul acesta Austria să dărime întregitatea statului ei, ear' noi întregitatea teritorială a coroanei sântului Stefan, să dărîmăm dualismul spre a construi cu croații împreună dualismul sau chiar quadrualismul și cu cehii împreună. Cu alte cuvinte: să facem din monarhie federalism. Atât și nu mai puțin cer croații dela noi, promițindu-ne că, ne vor apăra contra Rusiei și că vor împedea formarea unei împărății sudslavice. Articolul din „Nemzet“ mulțămesc pentru bunătatea croaților și dice, că monarhia, în forma ei de astăzi, este destul de puternică de a se apăra atât în, contra Rusiei, cât și în contra slavilor de sud, și că ar fi foarte nebuni ungerii, dacă s'ar teme de năluci. Articolul crede, că politici unguresci nici din considerente financiare nu se vor învoi cu înființarea unei Croații mari, care ar lipsi Ungaria de Fiume și de litoral; în sfârșit „Nemzet“ se miră de croații moderați, cari stau pe terenul real al raporturilor prezente, cum se pot rătăci și aluneca pe terenul fantasiilor. Aceasta dovedesce cât de mult influențează agitațiunea pentru scopuri de putere mare, încât și oameni serioși și cu minte sănătoasă nu se pot feri de contagiul ce emanează din trênsa. „Nemzet“ dicând acestea are în vedere diariul moderaților, „Agramer Ztg.“ „Narodne Novine“, foaie oficială din Agram exprimă părerea de rău, că articolul, care de altmintea e scris de Miscatovici, a sculat atâta prav în Budapesta și în Viena. Foaie oficială continuă, că impregiurarea aceasta se es-

plică numai din pozițiunea diarului „Agramer Zeitung“ și din vața ce are autorul în sinul partidei sale. Asigură însă, că nici esoposiția, precum nici sfârșitul articolului, n'au a se lua așa serios. Și „Agramer Zeitung“ vrea să slăbească articolul prin declarațiunea, că nu împărtășește opiniunea colaboratorului și că apărerea articolului are a se atribui întâmplării, că redactorul a fost absent. Despre articol dice, că este efluxul ferbințelii din Iulie.

Excusele aceste, cam întârziate, se vede că nu prind. „P. Ll.“ de Joi într'un articol de fond se ocupă de nou cu „fantasia fraților nostri croați“ și după o lungă prelegere despre interesele Croației, despre raportul Croației în stat, despre imposibilitatea de a se sinucide națiunea ungurescă și despre unitățile politice istorice, dă croaților sfatul să se lase de visuri zadarnice și să caute mai mult de problemele practice ale vieții reale. Vor asculta oare croații de sfaturile din Budapesta?

Între locuitorii Dalmatiei și între partida guvernamentală de până acum, spun diarele dela Viena și Budapesta, că lucrul ar fi venit la extrem. În chipul acesta se esplică închiderea repentină a dietei, încât nici obicinutele mulțămiri adresate presidentului, n'au mai avut loc. Unele diare susțin, că a lipsit cu totul exclamațiunea: „să trăiască împăratul“; altele eară susțin, că s'a audiat strigându-se: să trăiască Francisc Iosif, regele croaților.

În Boemia lupta pentru limbă între cehi și între nemți nu mai are sfârșit.

„Independance Roumaine“, ne spune „D. Ztg.“ din Viena, că și dă toată silința a dovedi, că în România nu există nici o iridentă. O astfel de partidă, dice „Independance“ trebuie spriginită de oameni gata a jertfi, de oameni, căror ideea pentru care sînt să le fie mai pre sus decât ori și ce. D. Grădișteanu este un om practic, care nici patriotism nu face în cînste și așa nu poate fi sufletul unei partide iredentiste. „Independance Roumaine“ poate să aibă drept, dice „Deutscher Zeitung“, cu toate acestea sînt încă oameni destui, cari se folosesc, în discursuri publice, de frase ca ale Dui Grădișteanu. Așa în zilele acestea la festivitatea din parcul Bucurescilor, cu privilegiul împărțirii premiilor „micilor dorobanți“ s'au cântat cântece cunoscute despre întinderea împărății dela Tisa până la marea neagră, despre unirea românilor cu frații lor din Ungaria etc. Nu destul cu atât, directorul general din ministeriul de instrucțiune, Tocilescu, care a asistat ca delegat oficial, a rostit un discurs politic, în care s'a pronunțat despre constelațiunile

statuturilor europene, despre misiunea României în cas de conflict, despre neînvingerea coloanelor românesce și despre necesitatea înarmării generale pentru apărarea contra „inimicului cunoscut.“ D. Ztg. închee că acestea sînt atât de clare încât nu mai lasă nimic de dorit.

„Indep. Belge“ raportează despre ședința camerei belgiane, în care ministrul Frère-Orban a răspuns la interelațiunea lui Thonissen în cauza generalului Brialmont. Frère-Orban a dis, că Austro-Ungaria n'a reclamat, pentrucă Brialmont a petrecut în România, ei s'a mărginit a întreba, dacă Brialmont petrece în România cu scirea guvernului belgian, și a adaus, că aceasta nu o poate crede. Frère-Orban a dis, că și fără de intrevenirea aceasta se simțea dator a propune pedepsirea generalului. Opozițiunea clericală a pârținit cu mare râvnă pe general, dicând că generalul n'a făcut altceva pentru România, de cât ceea ce a făcut la anul 1838 John Burgoyne și generalul Tottleben pentru Belgiu, sfătuind pe regele Leopold să fortifice Anversul. Majoritatea însă a fost de părerea ministrului și Brialmont va fi pensionat.

Afacerea Brialmont a provocat o discuțiune foarte vie în presa austro-ungurescă. Numeroase diare considerabile desbat ideea, că scopul guvernului român cu chemarea generalului Brialmont în România, nu poate fi altul decât fortificarea României contra Austro-Ungariei. Tema aceasta este desbătută cu inverșunare și cu fel de fel de amenințări contra României.

„P. Ll.“ merge așa de departe încât propune guvernului austro-unguresc să nu suferă eventuala modificare a titlului „Regele României“ în „Regele Românilor“ nici pentru întrebuintarea oficială în lăuntrul țerei;

Din Albania ne aduce „Pol. Corr.“ îmbucurătoare scire, că triburile sînt și supuse sînt foarte prevenitoare față cu guvernul. Albanezii plătesc acum până și restanțele de dare din ani trecuți. Unii sînt de părerea, că prevenirea aceasta n'are alt scop decât de a îndupleca pe guvern să și ridice trupele din ținuturile respective.

Correspondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

Brașov, 12/24 Iulie, 1883. Domnule Redactor!
În impregiurările actuale numai scoala ne mai poate procura ceva mângăere. Stăm rău în cele politice

FOIȚA.

Cristian Waldo

sau

CĂILE NOROCULUI.

Roman de George Sand.

(Tradus din franțozește de E. B.)

(Urmare).

Dară altă idee ti veni lui Cristian, mergînd earăși pe calea esterieară spre pavilion; și el n'a intrat într'ensul, fără a se întreba, dacă nu geme vre o victimă a misteriosului baron Olaus, cuprinsă de alienare în vre-o temniță de sub picioarele sale. El își uită de fantasia aceasta a imaginațiunei sale, găsind pe domnul Goeffe ședînd la masă în sala ursoaicei.

— Ei bine, exclamă avocatul, fără a se conturba, era p'aci să mă incurci și pe mine în afaceri frumoase, cu nesocotința dtale de ați-noapte! Lucru ciudat, baronul nu mi-a dis despre aceasta nici un cuvînt; dară contesa Elveda n'a voit nici decum să-mi creadă, cu toate asigurările și protestele mele, că n'am nici nepot nici fiu natural.

— Cum! domnule Goeffe, dta ai tăgăduit existența unui fiu, care și-a făcut atâta onoare?

— Pe onoarea mea, da; nu mi-a fost cu puțință a susținea gluma și a purta responsabilitatea unei asemenea mistificațiuni. Scii dta, că n'ai rămas

nici decum nebăgat în seamă, și afară de scena dtale cu stăpînul casei, ai frapat pe toată lumea, în deosebi doamnele prin buna-cuviința și prin manierele dtale frumoase? Am găsit în apartamentul disei contese cinci sau șase doamne elegante din provincie, care sînt încântate de dta, și precând mi-am dat parola de onoare, că streinul acela nu-mi este nimic, a trebuit se aud presupuneri, comentare! Unele mai că au creșut că ești Cristian Waldo, despre care circulă multe glume; însă opiniunea a predominantă că ești principele regal, care călătorește incognito în fiitorul său regat.

— Prințul Henric, care e acum în Paris!

— El însuși, și aceasta a servit de minune a esplică atacul de nervi a baronului, care-l uresce și care s'ar fi aflat așa în conflict cu ura sa, cu dușmănia și cu respectul ce-l datorește fiitorului moștenitor al tronului.

— Dară contesa Elveda nu poate împărțai o eroare așa absurdă.

— Nici decum; ea cunoaște pe principele foarte bine; dară ea este foarte batjocoritoare și își petrece cu doamnele aceste, pretinșînd că dta sameni atât cu fiitorul nostru monarch, încât ea însuși nu mai scie ce să dică. Și apoi, când am eșit, m'a luat la o parte și mi-a dis: „Dta nu ești în drept, domnule avocat, a tăgăduit pe acest tiner imprudent. Eu, din parte-mi, l'am aflat foarte amabil, și, dacă nu-ți samenă la față, cel puțin îți samenă la spirit și la distincțiunea manierelor.

— Ei bine, aceasta este foarte măgulitor pentru mine, domnule Goeffe; dar' așa ea persistă a mă lua drept fiul dtale.

— Fără nici o îndoială, și cu cât eu susțineam contrarul, ea ridea cu atât mai mult, dicînd că nu imi mai este cu puțință a te tăgădui, fiind că dta te ai reprezentat lunei în gura mare sub numele meu. „Vinul e turnat, a dis ea, trebuie să-l și bei. El este un cap ciudat, care-ți va mai da de lucru; și este o pedeapsă justă pentru nebuniile tinereței, a avea copii teribili!“ Veți cum ai pătat morala mea? În sfârșit, pentru a mă scăpa de dta, i-am spus, că fiu sau nepot, dta ai plecat alungat de mine cu rușine, pentru-că n'ai avut respectul cuviincios pentru dl baron.

— Fie, domnule Goeffe; bine ai făcut deoarece încât pentru baron. . . eu nu sciu dacă visez, dară încep a crede, că el este așa barbă-venată precum îl zugrăvesce povestea țerii.

— A! a! în adevăr? Ei bine, istorisesc-mi aceasta, dară în decursul prânzului, căci sînt două oare trecute și dta trebuie că mori de foame.

— Ba, nici decum! mie mi se pare, că tocmai m'am sculat dela masă. N'am tot mâncat până la ameași?

— Ei bine, nu scii, că în clima noastră friguroasă, trebuie să mînci tot la două ceasuri? Eu tocmai am luat o cafea în castelul nou, și acuma am să prânzesc. La oarele patru avem să luăm cafeaua împreună; la șese avem să facem *aftoward*, adecă avem să mîncăm pâne, brînză și unt, asceptînd cina.

râu în cele administrative, și mai râu în cele financiare, de tot râu stăm noi Brașovenii în cele bisericesci. Între asemenea împregiurări am despera, dacă n'am mai avea și puțină rață de mângăere în școală.

Noi Brașovenii ne putem fâli cu școlile noastre. Eu, ca om de rând în Brașov, care din reșpeteri am contribuit la ridicarea și înflorirea școlilor noastre, urmăresc cu atențiune cursul școlii, mă bucur din inimă pentru progres și mă turbur în sufletul meu, când vîd multele uneltiri ridicate asupra Palladiului muselor, după cum ȕic confrății dintre Têrnave.

Esamenele publice dela finea anului școlastic 1882/3 mi-au dat indemnul sê mă ocup puțin cu aceste institute. Și nu fără cuvînt, căci esamenele din anul acesta au încheiat lunga serie de libertate, în care se pune pondul numai și numai pe cultură. Acuma se deschide o nouă eră, unde din întereșe închipuite nu se va mai reflecta la știință, nu la cultură în prima linie, ci la altceva, strêin acestora, stricăcios și pentru ele și pentru cei ce voesc se câștîge prin ea.

În simplitatea mea de om de rând, nu am putut sê nu-mi iau rêmăș bun dela starea de până acuma. Cu ce îngrijiri privesc în viitoriu, aceea rêmăș secretul inimii mele.

Ca se fac un tablou cât se poate de complet, voi nota la acest loc, că în Brașov avem școlile capitale pentru băeți cu 5 clase, pentru băete ear cu 5 clase și 13 învățatori apoi o învățătoreasă pentru lucrurile de mână, avem școală comercială, reală și gimnasiu, toate complete cu 23 profesori.

Institutele acestea ale Brașovenilor de lung șir de ani și aduc capitalele lor, și dacă avem vre-o mângăere pentru multele jertfe, ce am adus, aceea este, că am lăsat națiunii capital viu, cari aduce fructe înșutite.

Progresul din acest an este îmbucurătoriu. Cua-lificarea și zelul profesorilor nostri nu lasă nimica de dorit. Înșuflețirea lor isvoresce din convingerea, că numai școala ne mai poate salva.

Renumele școlilor noastre e cunoscut nu numai în Transilvania, ci și preste munți. Nu este neînsemnat numărul elevilor din România, cari și tac studiile în institutele noastre. Eu cred, că profesorii nostri sînt mărăți pentru renumele școlilor noastre, sînt jeloși întru conservarea lui.

Elevi au fost cu totul în acest an 848. În comparație cu anul trecut (755) un plus de 93. Esamenele de maturitate s'au făcut sub conducerea comisariului consistorial d. A. Trombițașiu, referent în cele școlare. Ca comisariu din partea regimului au funcționat Inspectorul de școlile din Brașov, domnul Cooș.

În 29 Iunie a. c. s'a încheat sêrbătoreșce anul școlastic.

Nu va fi fără întereș se mai amintesc, că la școlile comerciale dintre 9 elevii toți s'au dechiarat de maturi, ear la gimnasiu dintre 16 elevi, 13 s'au dechiarat de maturi și 3 s'au reieptat pentru 3 luni de ȕile.

Cu altă ocaziune voi vorbi de preparativele ce se fac pentru adunarea generală a Asociațiunii transilvane.

M. A. Têrn.

Proiectul de lege pentru școlile medii.

(Urmare).

§. 50. Dacă guvernul ar afla în școlile medii confesionale unele rele morale, sau direcție contrariă statului, și acestea nu le va putea vindeca radical prin autoritatea supremă confesională respectivă, ministrul de culte și instrucțiune publică va face însuși, sau prin organele sale esmise espres spre acest scop, investigație, și dacă după făcuta investigație se vor constata fapte, cari pentru directorii și profesorii dela institutele medii de sub imediata conducere și dispoziție a ministrului ar avea de urmare pierderea oficiului, va pretinde dela școala respectivă sê delătore pre indiviții periculoși; contra acestora va introduce pe cale legale cercetare penală, dacă faptul lor va căde sub dispozițiile legilor penale; și dacă nici prin depărtarea singuraticilor nu s'ar putê vindeca rêu, va propune Măjestaței Sale sê încuie pre un timp sau pentru totdeauna școala respectivă.

(Propunerea Escelenței Sale **Miron Romanul**: Dacă guvernul ar afla în școlile medii confesionale direcție contra statului și aceasta nu o ar putea delătura prin autoritatea supremă școlară respectivă, ministrul de culte și instrucțiune publică va face însuși sau prin organele sale esmise espres spre acest scop investigație, și după aceea va pretinde dela autoritatea școlară delăturarea **indiviților documentați de periculoși**, și contra acestora va introduce pe cale legală cercetare penală, dacă faptul lor va căde sub dispozițiile legilor penale; și dacă rêu nu se va vindeca nici prin delăturarea singuraticilor va propune etc.)

Averea școlii încuiate pe timp nehotărît rêmăș sub manipularea supremei autorități respective confesionale, și venitele se vor capitalisa, până când după vindecarea relelor esperiate, la propunerea ce se va face Măjestaței sale în privința deschiderii școlii, se va permite deschiderea ei.

Despre averea și fundațiunile institutului închis pentru totdeauna încât fondatorii sau ereții lor legitimi n'ar fi făcut dispoziții pentru cazul desființării școlii — dispune respectivă autoritate confesională spre scopuri școlare (§. 10 al articolului de lege XXVI din 1790/1) susținându-se dreptul de suprainspecțiune a Măjestaței Sale.

§. 51. Dispozițiile făcute în acest §. premergătoriu au valoare și pentru școlile susținute de jurisdicțiunii, comune, corporațiuni și singuratici, însê cu următoarele abateri:

1. În ce privesc închiderea provisorie sau definitivă a institutului, dispune ministrul de culte și instrucțiune publică.

2. Despre manipularea respective întrebunțarea averei școlilor susținute de jurisdicțiunii și comune, după ascultarea autorităților administrave respective și cu observarea referințelor de drept, ce doară ar exista, dispune ministrul de culte și instrucțiune publică în conștelegere cu ministrul de interae.

3. La școlile susținute de corporațiuni în cazul închiderii provisorie în privința manipulării averei, dispune însăși corporațiunea, este înșe obligată a așterne deciziunea adusă în această privință ministrului de culte și instrucțiune spre aprobare. Ministrul are dreptul a face dispozițiile, care va afla de lipsă pentru controlarea manipulării.

Dacă însê asemenea institute s'au încuiat pentru totdeauna, corporațiunea dispune asupra averei conform statulelor aprobate, la această dispoziție se recere aprobarea ministrului de culte și instrucțiune publică.

Până se va da aprobarea ministerială, în privința administrării, (ministrul ori corporațiunea?) dispune conform normativelor cuprinse în punctul premergătoriu.

4. Cu privire la administrarea, respective întrebunțarea averei institutelor susținute de singuratici, dispun singuraticii, dacă sînt însê fundațiuni la aceste institute, la dis-

poziție se recere și aprobarea ministrului de culte și instrucțiune, care va urma conform punctului 3.

§. 52. Dacă din conspectele, care din când în când se aștern despre averea școlară și fundațiuni (§. 48. alineă ultimă) s'ar dovedi, că venitele nu se folosesc spre scopul destinațiunii lor, sau că vre-o fundațiune se manipulează defectuos, și că este în pericol, ministrul de culte și instrucțiune publică provoacă pe autoritatea respectivului institut a se îngrijii despre asigurarea fundațiunii; și dacă e defectuoasă manipularea sau se întrebunțează fundațiunea spre scopuri streine, sê facă dispozițiile trebuincioase legale.

§. 53. Dacă vre-o școală medie publică, care nu stă sub dispoziția și imediata conducere a ministrului de culte și instrucțiune publică, n'ar corespunde în general prescrișelor acestei legi, ministrul este în drept a detrage dreptul de publicitate dela acel institut, după ce din jumătate de an de trei ori după olaltă va fi admoniat pre respectiva autoritate supremă.

Admonițiile, cari din lipsa puterilor didactice sau a edificiilor dela școlile deja existente s'ar afla de lipsă a se face încă acuma, se pot face numai după doi ani dela sancționarea legii.

(Propunerea Escelenței Sale **Miron Romanul**: La finea acestei alinii în loc de 2, propune 5 ani.)

Institutele, cărora li sa detras dreptul de publicitate, nu pot estrada testimoni cu valoare și nu pot ține esamene de maturitate.

§. 54. La înființare a descoală medie nouă, înființatori sînt obligați a o aduce aceasta la cunoștința ministrului de culte și instrucțiune publică cel puțin cu patru luni mai nainte, subșternînd statutele institutului, împărțirea oarelor, numărul puterilor didactice, conspectul despre localitățile institutului și prevederea lui cu utensiliile necesare (după aplicare, numărul profesorilor și calificațiunea lor.)

Înființarea sau publicitatea acestui institut o poate denega ministrul numai atunci dacă el nu corespunde receriașelor legale.

Dacă ministru în timp de 2 luni dela înșcințare nu se va declara, se poate deschide institutul.

(Va urma).

Varietăți.

* Maj. Sa împêratul se așceaptă la manevrele din vara aceasta în ținutul dela Timișoara.

* Domnul ministru de comerțiu, industrie și agricultură, contele Széchény, a sosit Joi cu trenul de dimineața aici în Sibiu și a tras la d. comite suprem Wächter. Pela 11 oare, înșoit de d. comite suprem, d. ministru a făcut vizită Escelenței Sale archiepiscopului și metropolitului nostru. D. Ministru a plecat pela oara 1 după ameași la Sâmbăta pentru inspecțiunea dominiilor statului de acolo. De acolo preste Trei-scaune va trece la Brașov. D. ministru este înșoit de consiliarul ministerial Kozma, L. M. C. Horváth, silvicultorul suprem Bedó, consiliarul de secțiune Bernolak și Maday, precum și secretariul ministerial Mara. Din cauza preșenții domnului ministru în Sibiu, edificiile publice au fost decorate cu flamuri.

* Domnul Ministru bar. Kemény, înșoit de directorul căilor ferate Tolnai, a vizitat dela Borszék vama Tuldeșului, ceea ce, după unii ar fi un semu sigur, că pe acolo s'ar clădi în curînd o linie de cale ferată.

— Doamne mulțămescuți! traiu bun! Eu știu că așa este obiceiul burgezului gros din Stokholm; dară dta, așa de svelt încă, domnule Goeffe!

— Ei bine, voiesci sê devin un schelet? Și schelet m'ăși face, dacă m'ăși abate dela obiceiurile țerei. Crede-mê, dacă nu te ții de ele o sê te bolnăvești cât de curînd.

— Ca sê te ascult, domnule Goeffe, mi-ar trebui două lucruri, timp și servitorul meu Puffo. Înșê timpul trece servitorul meu a apărut un moment, pentru a dispărea îndată și poate a numai reveni până dimineașă.

— Nu ții-ăși putea ajuta eu? De ce este vorba.

— De multe lucruri; dară lucrul principal este a stabili un plan de piesă, pentru ca animalul meu de Puffo sê fie în stare a reprezenta împreună cu mine. Nu-i lipseșce memoria dară facem o repetiție înainte reprezentanței: și, fiindcă călătorim de mai multe ȕile fără a face ceva și fiindcă s'a îmbêtat așî noapte poate că . . .

— Ei, avem cinci oare înainte noastră, timp foarte mult! Mie nu-mi trebuie uneori atâta, pentru a studia o cauză cu mult mai încurcată, decât comediiile marionetelor! Îți promit a-ți ajuta, ȕic dară sub condițiunea, că te pui la masă cu mine și mânănci, căci eu nu cunosc nimic mai trist, decât a mânca singur.

— Îmi vei permite a mânca cel puțin inte, ȕise Cristian, aședînduse alături cu avocatul și a nu vorbi mult, căci am lipsă de plumășile mele în astă seară!

— Bine, bine, replică domnul Goeffe, tîind partea lui Cristian dintr'o bucată enormă de carne de vițel rece, o mîncare foarte prețuită de burgezimea din Svedia, dacă este gătită bine; dară ce mi-ai spus întrînd aici? Ce ai fi descoperit dacă ai fi avut timp?..

Cristian istorișî aventura sa, și sfêrăi întrebînd pe dl Goeffe dacă crede el, că fundamentul Stollborgului conține o temniță vechie.

— Pe onoarea mea, eu nu știu nimic, rêsponse avocatul. Este foarte ușor cu puțință, că se află între zidurile groase de sub picioarele noastre o pivniță și nu mă îndoiesc, că în cazul acesta ea ar fi servit drept temniță. Obiceiurile străbunilor nostri n'au fost prea gingașe, și de altmîntrelea, stăpânii au astăși încă dreptul justițiar în teritoriile lor.

— Dar așa nu te mai îndoiesci, că pivnița pavilonului ar putê servi încă drept temniță și astăși?

— Cine știe? Dta vrei se conchiți . . .?

— Că doară se află aci vre-o crimă îngropată, vre-o victimă încă în viață din multele resbunări întunecoase, atribuite baronului.

— Ei! ar fi ciudat a descoperi aceasta, ȕise avocatul ca în vis. Ești sigur, că n'ai visat de glasul acela și de cântecele sale bizare?

— Prea sigur!

— A! Dta tocmai ai ȕis, că omul este une-ori amăgit. Amăgit, tocmai așa prin ureche ca și prin ochi, și trebuie sê știi (pentru a nu te încrede în

toate) până la ce punct, amăgirea este rêsândită în Svedia, cu deosebi mergînd spre nord, unde aceasta devine, pentru o terțialitate a populațiunii, un fel de stare cronică.

— Da, cu ajutoriul superștițiunii, visiunile aceste devin contagioase; dară, te rog, crede că eu nu stau sub impresiunea credinței în strigoii și în spiritele rele din lacuri, din rîuri și din castelele vechi.

— Nici eu, de bună seamă. Și totuși . . . veți Cristiane, este independent de superștițiune, ceva neesplicabil, în efectele ce le produce natura Nordului în imaginațiunea vicioasă. În aer, în rêsunetele particulare de pe ghiașă, în cețele pline de figuri misterioase, în oglindele miraculoasă a lacurilor noastre este *hagring-ul*, un fenomen nemai pomenit, despre care, fără îndoială, vei fi aușit vorbind, și pe care-l poți vedê pe lacul acesta, dintr'un moment la altul; el, poate, este și în nerînduilele fizice, cauzate în circulațiunea sîngelui, prin trecerea necontentită din atmosfera ghiețoasă în aceea a locuințelor noastre, care e foarte încercată de căldură și vice-versa prin trecerea subită și neevitabilă din căldură la frig. În sfêrșit, ce sê-ți mai ȕic? Oamenii cei mai cuminte, cei mai sănătoși, cei mai puțin încreduți, aceia chiar, cari au petrecut jumătatea cea mai mare a vieții lor, scutiți de aceste iluzii, au fost deodată cuprinși de ele, și eu, care-ți vorbesc . . .

* (Fortificările dela Oituz), se dice, că comisiunea de inspecțiune le a sflat într-o stare de tot negleasă. Partile de lemn sânt putrede, lucrările de pământ, căile și cărările sânt spalate de ploii.

* (Alegere de protopresbiter.) Încă în 2 Iunie a. c. s'a săvârșit sub conducerea dlui protosincol Dr. Ilarion Pușcariu la Ilia, în comitatul Unedoarei, alegere de protopresbiter. Candidați au fost șapte. Unul, clericul Sebastian Olariu, și-a retras concursul nemijlocit înainte de actul alegerii. Dintre cei șese asupra cărora s'a votat, Avram Păcurariu, paroch în Unedoara a într'unit din 47 voturi, Ioan German, învățător în Brad 7 voturi, Ioan Ghib, adm. paroch în Arad 1 vot. Ceilalți concurenți n'au obținut nici un vot.

* (Avis pentru primăriile comunale și proprietarii de puști.) Articolul de lege XXIII. 1883 despre darea (contribuțiune, imposit) de puști și darea de vânat a intrat cu prima Iulie 1883 deja în valoare de lege.

Prin această lege s'a înlocuit dispozițiunile positive de până acuma cu altele nouă, care impun primăriilor comunale și proprietarilor de puști în mod preceptiv datorințe speciale în termeni preclusivi.

Spre înlesnirea priceperii dispozițiunilor acestei legi, sântem în plăcuta pozițiune de a împărtași onoratului nostru public cetitoriu, că primul vice-notariu comitatens, d. Moise Branisce, la recercarea regiului inspectorat de dare a tradus deocamdată în limba germană „Ordnatiunea Circulară a Înaltului ministeriu de financie din 25 Iunie a. c. Nr. 39,280 privitoare la introducerea legii despre darea de puști și despre darea de vânat, dinpreună cu instrucțiunea emanată la aceasta lege, adaogată în formă de note la textul legii după paragraf cu 15 formulare, care se poate procura cu prețul bagatel de 40 cr. din tipografia lui Adolf Meltzer în Sibiu, Strada Cispădiei. —

* (Spre Știință.) Comitetul subscris instituit pentru îndeplinirea celor de lipsă pentru primirea dlor oaspeți, cari vor lua parte la adunarea generală a „Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român din Transilvania“, ce se va ține în Brașov în zilele de 17, 18, 19 și 20 August st. v. își ia voie prin aceasta a ruga pe toți aceia domni și doamne, ce au de gând a asista la aceasta adunare generală să binevoască a o face aceeași cunoscut până cel mult în 10 August st. v. domnului avocat Nicolae Strévoiu, președintele comitetului, strada Scheilor Nr. 146. Brașov în Iulie 1883.

Comitetul de primire.

* (Parastas.) Din o împărtașire dela Brad aflăm, că în 15 ale lunii curente, se va celebra în biserica noastră de acolo parastas pentru răposatul protopresbiter Nicolae Mihălțan.

* (Alegere de notar cercual în Gurasada.) Puțintică stăruință și dreptatea trebuie să învingă. Cetitorii își vor aduce aminte de cele publicate în Nrul 77, al foaii noastre sub: „Procedură ungurească“ între *varietăți*. Acum în legătură cu acelea avem să împărtașim imbucurătoarea știre, că alegătorii români, conduși de preoțiimea noastră, în special de domniul Romul de Crainic și Ioan Iacob, au reeșit a învinge toate eforturile d-lui baron solgăbirău pentru candidatul său Toroczky și a alege pe Românul Simeon Dragomir. Preo-

tul Ioan Iacob a interpelat în fața alegătorilor pe dl baron solgăbirău cu acni permisiune au corteșit gendarmii pentru candidatul maghiar și au oprit pe candidații români să se recomande alegătorilor. D. bar. s'a escusat într'un mod evasiv, va să dică nici cald nici rece, fără așa cam pintre ele. Poate că și răspunsul acesta nehotărât al dlui bar. a contribuit la orientarea alegătorilor. Au vădut și alegătorii cât este de greu de a apăra nedreptatea în fața dreptății și așa s'au dat voturile pentru candidatul nespriginit de puterea oficială. Numai șase voturi a obținut protegiatul dlui bar. candidatul Toroczky. Nu va fi de prisos, pentru caracterizarea situațiunei, a spune, că d. solgăbirău a întrebunțat toate mijloacele ca să reese cu protegiatul său. A defăpt alegerea pe 9 oare dimineața cu gând că alegătorii vor fi atunci la economia câmpului. A pus alegerea într'o țide Marți, când este și de țerg la Dobra. A stăruit că alegerea să se facă prin votare și nu aclamare, cugetând că votații se vor sfii a nu da votul protegiatului său. A închis și separat pe alegători într'o odaie, unde erau îndesați ca cu maiul, dar cu toate acestea nici Toroczky nici Medves nu deveniră ceea ce a dorit dl solgăbirău, măcar că, pe lângă toată maghiaromania din țina de astăzi, dl. Medves, care învăța pe alegători să nu asculte de „popi“, s'a „demis“, în timpul din urmă a se numi în loc de Medves, Ursulescu.

Dacă ar urma românii în toate părțile așa, credem că eară în toate părțile, ar și reeși învingători.

* Prin ordin telegrafic s'a oprit importul porcilor din Bucovina și România. Causa e că în numitele țeri porcii pățimesc de gură și de unghii.

* (A ars) în Orăștie în 13/25 Iulie pe la ameași șapte case și mai multe clădiri economice. Focul, se dice, s'a escat din negrige. Copii au fumat într'o șură.

* (Splină.) Dela Cluj vine știrea, că în comunele Chintău și Coruș au cădut mai multe (14) vite de splină. Boala se dice că ar fi epidemică.

* (Ninsoare în puterea verei.) În Wildbad-Gastein a nins în 10/23 Iulie cât de bine. După ninsoare a urmat timp frumos.

* (Soare la meșul nopții.) Dela Hammerfest (cetate în nordul Norvegiei) se telegrafează, că Stoll, călător din Ungaria, în 24 Iulie n. a privit de la Nord-Cap la meșul nopții soarele, care era foarte frumos și în care s'a observat și două pete.

Mai nou.

„N. f. Presse“ anunță că încredințarea princesei muntenege Zorca cu principele Caragheorghievici va fi în 11 August n. Împăratul rusesc va fi reprezentat la încredințare de un general. Împăratul rusesc îngriješce de zestre. „N. fr. Presse“ e de părere că căsătoria aceasta este un moment politic, îndreptat contra Serbiei.

Afacerea dela Tisza-Eszlár.

(Urmare.)

Nyiregyháza, 3 Iulie.

După redeschiderea pertractărei anunță presidentul, că medicii Barach, Flaxmann și Józsa vor cerceta ași ochii lui Moritz Scharf spre a constata, dacă au vre-o scădere. Martorul Matei depune în consonanță cu cele șise de Herschler în ceea ce privește drumul plutașilor, spune însă

că Smilovics și Herschler ar fi vorbit unul cu altul și că ar fi vădut pe Smilovics predând lui Herschler un obiect; el a întrebat pe Herschler, ce e obiectul acela, n'a primit însă nici un răspuns. Pe calea mi strigă Herschler se am grige de obiect să nu se peardă. La Tisza-Eszlár și-a făcut o evreică cu Herschler, semne. Noi am scos obiectul din apă și am cunoscut, că e un cadavru. — Eu n'am vrut să-l scot, Herschler însă susținea, că nu o se miroasă. Mi-a virit frunze în nas ca se nu mi se facă rău. În urma acesteia am predat cadavru unei evreice. Aceasta l'a îmbrăcat și ni l'a redat. Mortului i s'a dat o cârpă de culoare întunecată în mână, și s'au legat o cârpă peste el. Pres.: La ascultarea primă ai depus cu totul altceva. — Matei: Herschler mi-a șis să nu tradez cauza. — Pres.: Ce te-a îndemnat să vorbești mai târziu altcum? — Matei: Mi-a venit ca și când ar fi trebuit să spun adevărul. — Pres.: Te-a forțat la ascultare? — Matei: Nu, mie nu mi s'a întemplat nimic. — Pres.: Te-a confrontat cu Herschko? — Matei: Da, eu i-am spus o verde în ochi, după aceea a fasonat și el ca mine. — Apărătorul Eötvös: Mă rog să se provoace martorul ca se arete în sală pe Smilovics, pe care dice că îl cunoaște. Maștei arată cu degetul pe Smilovics.

Presidentul: Cum de ai depus înaintea tribunalului din Maramureș, că te ar fi chinuit și silit la depunerea falsă? Matei: Eu nu o am șis. Presidentul cetește protocolul luat în Maramureș, în care își revoacă depunerea învinuitoare, atunci a șis: că l'ar fi adus noaptea din Nyiregyháza la Tisza-Lök, ar fi fost chinuit din partea comisariului de siguranță și silit la depunerea sa. — Matei: E adevărat că am fost adus noaptea; dar nici nu m'a bătut, nici nu m'a chinuit. — Președintele: Ai depus așa dar nesilit. — Matei: Da. — Președintele: E așa dar fals, ce stă în protocol, pe dta nu te a bătut? — Matei: E fals. — Pres.: A fost cineva de față la ascultarea dtale din Maramureș? — Matei: Da, trei persoane. În data după cetirea protocolului am șis, că nu e adevărat. — Pres.: Pentru ce lai subscris? — Matei: Pentru că mi a poruncit.

Urmează confrontarea martorului cu David Herschko. — Matei repeșese în fața lui Herschko acusa întreagă și dice, că Herschko ar fi primit cadavru dela Smilovics și l'ar fi legat de plută. Apărătorul Eötvös: Constat, că martorul acesta își ține depunerea din cuvânt în cuvânt ca și mai înainte, ceea ce dovedește, că o a învățat fără îndoială de rost. Apărătorul Eötvös cere amânarea ascultării lui Matei temându-se, că în Nyiregyháza ar esista societatea unor persoane, cari se ocupă cu dresarea de martori. — Eötvös se oferă ași motiva cu altă ocaziune susținerea sa, până atunci cere dela presidentul separarea martorilor și închiderea ușilor dela sală.

Presidentul: Voiu stăruii să se separeze martorii, nu pot însă aproba totala închidere a salei.

Martorul George Popp, birtaș în Dobrișin, nu știe nimic despre declarațiunea comisariului Barcza, de cuprinsul, că acesta ar fi primit din partea evreilor bani pentru ostenele sale în afacerea dela Tisza-Eszlár. Măne își vor da medicii jurați părerea asupra stărei ochilor lui Moritz Scharf. Matei: Continuă schițarea schimbării cadavruului și istorisește când a întrebat pe Herschko, de ce nu leagă cada-

— Isprăvesce, domnule Goeffle... presupunând că conversația aceasta nu-ți este prea penibilă, căci eată-te palid ca servieta dtale.

— Mă și simț rău, fără glumă. Aceasta mi s'a întemplat de două sau de trei ori astăzi. Ce beată mașină este omul! Tot ce trece preste orizontul său îl inspăimântă sau îl turbură. Umple-mi paharul cu vin bun de Porto, Cristiane, și în sănătatea dtale. Altcum îmi pare bine, că am refuzat masa cea mare acolo jos, și mă aflu singur cu dta în odaia aceasta blăstemată, despre care totuși am să-mi bat joc. De oare-ce dta îmi aduci jertfa, a mânca fără foame și a mă asculta, pe lângă preocupățiunile dtale personale, voesc să te reglez cu alucinațiunea mea, care este cel puțin așa bizară ca a dtale.

„Înțelege dară, scumpe amice, că, nu mai de mult de cât a seară și în locul unde sântem noi acuma, eu îmi uitasem de mine, în odaia învecinată, studiind un proces cam interesant, pe când micul meu lacheu, după multe necazuri, binevoii în sfârșit a adormi. Eu mă hotărâsem a rămâne în răbdare un șfert de oară lângă el, fiind-că îmi era foame și nu șciam, că masa aceasta este așternută; dară demonul studiului, mulțamită căruia nu există meserie proastă, nici chiar ceea a avocatului, mă dusă așa departe, de-mi uitasem, de toate, și bietul meu stomach fu silit a-mi striga la ureche că sânt unspre-dece oare seară.

„În adevăr, m'am uitat la ceasornic și erau unspre-dece oare. Ce gândesci! eu sânt dedat la îngrigirile guvernantei mele, care mă înștiințează când este timpul mănărei, și nu-mi adusei aminte, că, în cotețul acesta, încredințat pazei lunatecului Ulfilas, nu te înștiințează nimenea. Nils este, precum ți-am spus, un servitor, care mi l'a dat Gertruda ca se învețe meseria unui servitor de cameră.

„Dar așa, vădend că de șapte oare lungi sânt nemăncat, m'am sculat, am luat făclia, am trecut sala aceasta, și apropiindu-mă de masă, am găsit mănărele aduse de dta și atribuind lui Ulfilas binefacerea aceasta întârziată, am mulțamit, cu un fel de voracitate, pofta mea.

„Șcii deja, scumpe Cristiane, că zidurile aceste au reputația de a fi cercetate de dracu, așa este cel puțin opiniunea ortodocșilor din țeară, din cuvântul, că ele au servit, precum se dice, nu de mult, drept capelă unei doamne catolice, baronesei Hilda, veduva lui Adelstan, fratele cel mai mare...

— A baronului Olaus de Waldemora, șise Cristian: catolicismul este dară așa prigunit de Dalecarlieni?

— Tocmai așa, răspuse dl Goeffle, precum se prigonea religiunea reformată înaintea lui Gustav Wasa. Ei sânt oameni, cari nu iubesc și nu uresc nimic pe jumătate. Încât pentru dracul care cercetează Stollborgul, bătrânul Stenson nu crede în el,

dară el crede foarte mult în doamna căruntă care, după opiniunea lui, nu este alta decât sufletul răposatei baronese, moartă în odaia aceasta, sânt acum două-deci de ani.

„Eu batjocuream cu o oară mai înainte aparițiunile pentru a linisci pe micul meu lacheu; dară dta șcii cum se fac visurile: adeseori dintr'un cuvânt rostit sau așdit peste țide, nebăgat în samă și la moment, ele se nasc misterios în noi fără șcirea noastră și noi le purtăm așa până noaptea unde în data ce am închis ochii și a adormit mintea, ele apar în imaginațiunea noastră și naintea ochilor noștri amăgiți de chipuri fantastice cu o importanță îndecită și uneori grozavă.

„Trebuie să crești că alucinațiunea, adevărat visul fără somn urmează exact aceleași legi. Eu isprăvisem cu cina și tocmai îmi aprinsesem pipa, precând un țipet pătrundător și jalnic ca acela al vântului când trece prin o ușă repede deschisă, mergea prin odaie și aerul mișcat și rēcit făcu să flacăre luminarea de pe masă. Avend în momentul acela ochii îndreptați spre ușa care dă în coridor și vădend-o închisă bine și nemiscată, eu am creșut că Nils sa deșteptat și a deschis ușa cealaltă, adevărat a odăiei păzitorului.

— A! Eară ai venit? am esclamat sculându-mă: du-te și te culcă, poltron blăstemat!

(Va urma.)

vrul de pluta sa, ia răspuns: „pluta ta e goală și prin urmare mai acomodată; fi numai discret, nu spune nimerii nimica și o se primesci mulți bani“. Acusatul Herschko afirmă, că depunerea e ridiculoasă; dacă ar fi primit cadavrul în adevăr dela Smilovics, nu l'ar fi dus preste toate plutele la Matei, a cărui plută a fost astfel situată încât ar fi trebuit să-l vadă toți plutașii; din contră ar fi legat cadavrul de pluta sa, care sta chiar în urmă, unde nu l'ar fi vădut nimenea. — Herschko declară falsă depunerea lui Matei. — Pres.: (cătră Matei) E adevărat, că pluta lui Herschko a fost totdeauna cea din urmă? — Matei: Da, e adevărat. — Pres.:

Unde ți-a fost pluta dtale? — Matei: A fost a doua. — Herschko: Nu, a fost cea dintâiu. N'am fost în vecinătate, dacă s'ar fi întâmplat schimbarea de cadavru o ar fi observat ceialaltii plutași. Herschko declară încă odată că e mincinoasă depunerea lui Matei; pluta acestuia s'a stricat, 15 oameni i-au venit întru ajutoriu, dintre aceștia cel puțin unul ar fi trebuit să observe schimbarea cadavrului. — Matei: Nu s'au putut uita în apă.

Urmează confrontarea cu Smilovics, însă fără rezultat. Smilovics și Herschko declară, că depunerea lui Matei e falsă. (Va urma).

Bursa de Viena și Pesta.

Din 26 Iulie n. 1883.

	Viena	B-pesta
Renta de aur ung. de 6%	119.75	119.75
Renta de aur ung. de 4%	88.85	88.75
Renta ng. de hârtie	87.10	87.10
Datorie de stat austriacă în hârtie	78.90	78.75
Ațiuni de bancă anstro-ung.	838.—	838.—
Ațiuni de bancă de credit ung.	294.—	291.50
Ațiuni de credit austr.	295.70	293.40
Argint	—	—
Scrisuri fonciari ale institutului „Albina“	—	100.30
Datorie de stat austriacă în argint	79.60	79.50
London (pe polița de trei luni)	119.90	120.05
Galbin	5.65	5.67
Napoleon	9.50	9.50
100 marce nemțesci	68.50	68.50

Nr. 38.

[450] 1—3

CONCURS.

Conform ven. rescript consistorial dto 30 Decembre anul trecut Nr. 4971. 1882. B. pentru ocuparea postului preoțesc în vacanta parochia română gr. or. de a III-a clasă Someșul rece în protopresbiteratul Clujului se escrie concurs cu termen de 30 de zile dela prima publicare în „Telegraful Roman.“

Salariul preoțesc în bani gata computat după un calcul mediu de 5 ani și aprobat de sinodul parochial în ședința sa extra-ordinară dela 21 Iuliu 1881, este 400 fl. provenitoriu din următoarele emolumente:

1. Casa parochială de lemn cu două despărțeminte acoperită cu șindili și grădina din jurul ei cu pomi de legumi și de cosit.

2. Cimitierul vechiu în giurul Bisericeii cu pomi și de cosit.

3. Dreptul liber egalmente cu poporul de lemnerit și pășunatul vitelor în pădurea segregată comunală.

4. Dela 92 familii sau fumuri câte o merță mică de bucate și câte o ți de lucru cu mâna.

5. Porțiunea canonică de 15 jugere 457⁰ arătoriu și fânaț.

6. Stola usuată sinodalmente sistematizată, cum se poate observa în protocolul sinodal din 21 Iulie 1881.

Spre orientarea concurenților se observă, că în suma de 400 fl. nu este computată usuata terțialitate cantorală și decima fătului sau crânicului.

Concurenții sânt poțiti a subșterne concursesele sale subscrisului în termenul indicat, fiind instruite conform statului org. și a regulamentului congres. provisoriu din 1878, cătră sinodul parochial adresate.

Cluj, 16 Iunie 1883.

Vasilie Roșescu m. p.,
protopresbiter.

Nr. 248.

[449] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea posturilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, țititoare de protopresbiteratul Mercurei, se escrie concurs cu termen până la 13 August st. v.

1. Cinadie, cu salariu anual de 250 fl. v. a. quartir liber în edificiul scoalei și grădină de legumi în mărime de 2 jug.

2. Ludoș, cu salariu anual de 200 fl. relut de quartir 20 fl. și lemne de foc.

3. Spring, cu salariu anual de 200 fl. quartir liber în edificiul scoalei și lemne de foc.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi, și vor adresa cererile lor concursuali, instruite conform legilor din vigoare, oficiului protopresbiteral al tractului Mercurei în Mercurea până la termenul susindicat însemnându-se numele comunei unde le este ubicațiunea și posta ultimă Dela oficiul protopresbiteral a tractului Mercurei.

Mercurea 8 Iulie 1883.

Ioan Droc m. p.,
adm. ppresb.

Nr. 85.

[447] 2—3

CONCURS.

Pentru ocuparea a trei stațiuni învățătoresci la scoala elementară capitală română gr. or. din Poiana, pro-

topresbiteratul Mercurei, se escrie prin aceasta concurs cu termen până la 12 August st. v. cu următoarele emolumente:

1. Doue posturi cu salar anual de câte 300 fl. v. a.

2. Un post de adjunct dotat cu 250 fl. anuali.

Salarele se solvesc din ajutoriu dela alodiul comunal în rate lunari anticipative.

Dela învățători se cere, ca în dumineci și sêrbători se țină strană în sânta biserică.

Concursurile instruite conform legilor din vigoare, sânt a se adresa până la termenul sus indicat cătră oficiul protopresbiteral al Mercurei.

În conțelegere cu oficiul ppresbiteral. Poiana, 24 Iunie 1883.

Comitetul parochial.

N. Maneguț m. p.,
paroch și președinte.

Nr. 247.

[446] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea stațiunilor învățătoresci dela scoalele confesionale gr. or. din comunele mai jos însemnate, țititoare de protopresbiteratul Mercurei, se escrie concurs cu termen până la 12 August st. v. a. c.

1. Rod, cu salariu anual de 300 fl.

2. Gârbova, cu salariu anual de 200 fl. și quartir liber în edificiul scoalei, 4 stânjini lemne de foc, din care e a se încălzi și scoala și grădină de legumi în mărime de 400⁰.

3. Bogatu, cu salariu anual de 200 fl. și quartir liber în edificiul scoalei.

4. Armeni, cu salariu anual de 150 fl. și quartir în edificiul scoalei.

5. Sângătin, cu salariu anual de 130 fl. quartir liber în edificiul scoalei, lemne de foc și grădină de legumi.

6. Beșințu, cu salariu anual de 100 fl.

Doritorii de a ocupa vre-unul din aceste posturi au ași adresa cererile concursuali, instruite conform prescrișelor legilor din vigoare, oficiului protopresbiteral al tractului Mercurei în Mercurea până la termenul indicat, însemnându-se numele comunei unde este ubicațiunea și posta ultimă a concurentului.

În conțelegere cu concernintele comitete parochiali.

Oficiul protopresbiteral al tractului Mercurei.

Mercurea, 6 Iuliu 1883.

Ioan Droc m. p.,
adm. protopresb.

Nr. 187.

[448] 2—3

CONCURS.

Pentru întregirea unui post de învățătoriu, la scoala elementară capitală gr. or. din Sas-Sebeș, se escrie concurs cu termenul până la 14 August a. c. st. v.

Emolumentele împreunate cu acest post sânt: 300 fl. v. a. ear după doi ani de serviț 350 fl. v. a. la an.

Doritorii de a ocupa acest post au ași adresa suplicile instruite în sensul legilor din vigoare la oficiul protopresbiteral gr. or. în Sebeș, trebuie să fie absolvat cel puțin 6 clase gimnasiale, și iertând împregiurările să se înfășoșeze în vre-o duminică ori sêrbătoare în biserică, pentru a-și areta desteritatea în cântări și tipic.

Sas-Sebeș, 1 Iuliu 1883.

În conțelegere cu oficiul ppresbiteral. Comitetul parochial din Sebeș,

Nr. 317 S.

[444] 3—3

CONCURS.

Pentru postul de profesor de agronomie și grădinărit la institutul die-

cesan de teologie și la cel de pedagogie se deschide prin aceasta concurs cu termen până la 25 August a. c. stilul vechiu.

Salariul este 600 fl.

Competenții își vor trimite petițiile cătră „Consistoriu diecesan gr. or. în Caransebeș“ și le vor instrua cu următoarele documente:

1. Atestat de botez.

2. Atestat despre studii gimnasiale, reale sau din scoala cetățenească.

3. Atestat despre studiile de agronomie și grădinărit.

4. Atestat despre eventuala pracsă în agronomie și în grădinărit.

Caransebeș din ședința consistorială ținută în 2 Iunie 1883.

Consistoriu diecesan.

Anunțiu.

Se vinde cu preț scădut până la 100 hectolitre vin vechiu din 1880 și 1881 și nou din 1882 asemenea vinars de prune (silvoriu, schligovitz) fert de două ori din 1881 și din 1882 până la 10 hectolitre, ambe de calitate foarte bună. Dela 30 Iulie n. incolo se vor vinde mai scump.

Amatorii să se adreseze la

Ioan Stanca, m. p.,

[443] 3—3

paroch gr. or. în Vulpăr.

(Borberek) posta ultimă Alvincz.

[451]

1—3

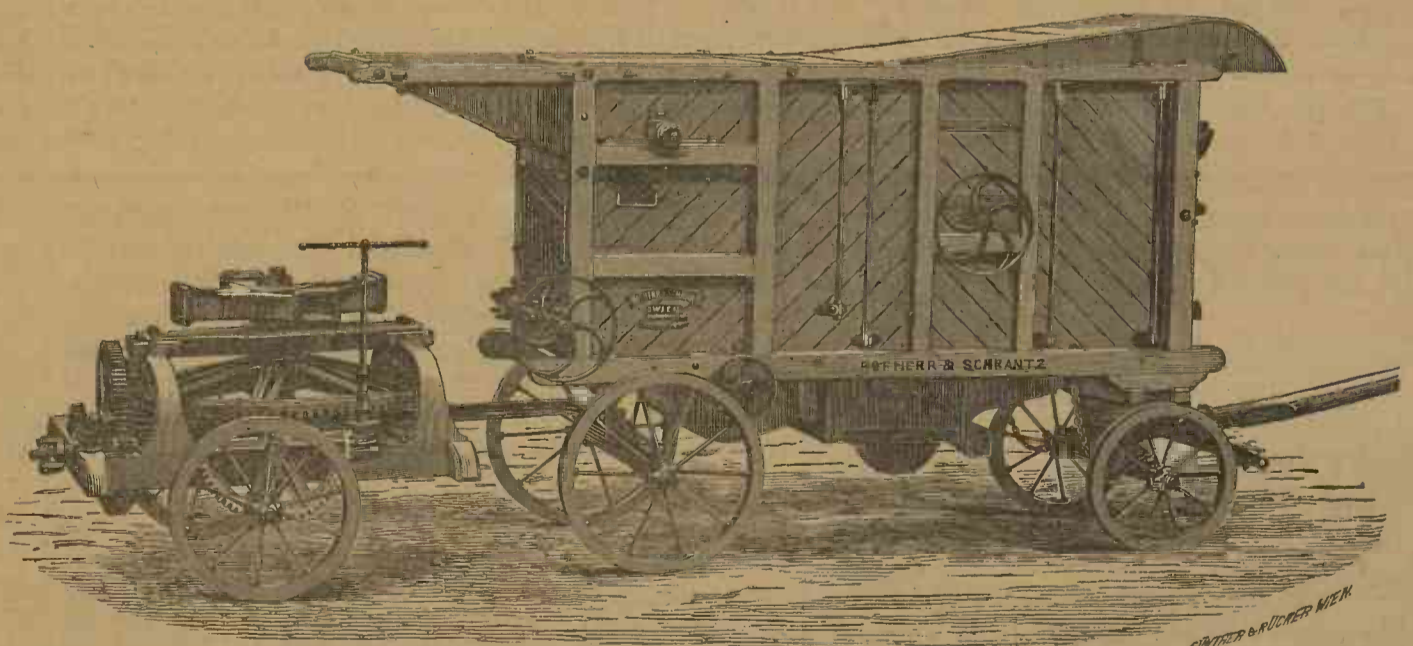
Se primesce

un tinăr bine crescut, cu cel mai puțin patru clase elementare, ca

învățacel de neguțatorie

la

Antonie Bechnitz în Sibiu.

ANDREIU TÖRÖK,

espozițiune de mașine agricole și fabrică de mașine

în Sibiu, poarta Cisnădiei, strada dumberavei Nr. 1,

recomandă cu prețuri și condițiuni foarte eftine

mașine de îmblătit întoarse cu mâna, cu cai și cu vapor,

precum și

escelente ciure de cernut, Trieure

și tot felul de mașine și recuisite care aparțin specialității acesteia.

Reparaturile se esecută foarte eftin și foarte prompt.

[441] 2—6